

I direktivet defineres natperiode som et tidsrum på mindst 7 timer, og som omfatter perioden mellem kl. 00.00 og 05.00. Inden for dette tidsrum kan natperioden frit aftales. Direktivet fastsætter natperioden til mellem kl. 22.00 og 05.00, i det omfang der ikke er aftalt eller fastsat andet i medfør af kollektiv overenskomst. Det foreslås derfor i *stk. 3* at definere natperiode og natarbejde på samme måde som i direktivet. Herudover foreslås i *stk. 4* en definition af natarbejder, som dels svarer til direktivets art. 2, stk. 4a, og dels kan være en person, der udfører natarbejde i mindst 300 timer inden for en periode på 12 måneder, jf. direktivets art. 2, stk. 4b.

Til § 3

Efter direktivets artikel 4 skal alle arbejdstagere sikres ret til en pause, hvis den daglige arbejdstid overstiger 6 timer. Efter direktivet kan medlemsstaterne selv fastsætte de nærmere bestemmelser herfor, herunder varigheden og kriterierne for tildeling af pausen.

Det er ikke hensigtsmæssigt på forhånd at fastsætte ensartede regler for længden af pauser eller placeringen af disse, idet forholdene i den enkelte branche, på den enkelte virksomhed og for den enkelte arbejdsfunktion er vidt forskellige. Det ville således være misvisende at fastsætte en mindsteverighed af pausen, fordi det, der måske var tilstrækkeligt i én branche, var helt utilstrækkeligt i en anden. Ofte bliver spise og hvilepauserne fastsat i samarbejde med medarbejderne, mens arbejdsgiveren har det endelige ord i tilfælde af uenighed. Medarbejderne vil kunne påtale en fastlæggelse af pausen og varigheden af denne inden for mange overenskomstråder, hvis medarbejderne finder, at arbejdsgiveren ikke har fastsat pausen under tilstrækkelig hensyntagen til medarbejdernes ønsker og virksomhedens tarv.

Som et eksempel på fastsættelse af varigheden af pausen i en overenskomst, kan nævnes overenskomsten mellem Dansk Industri og CO-Industri, der har fastsat pausen til ikke under 10 minutter.

Til § 4

I overensstemmelse med direktivets artikel 6 foreslås en maksimal ugentlig gennemsnitlig arbejdstid på 48 timer over en periode på 4 måneder.

Beregningsteknisk indgår perioder med årlig betalt ferie og perioder med sygeorlov ikke i eller er neutrale i forhold til beregningen af gennemsnittet.

Som omtalt i de almindelige bemærkninger kan referenceperioderne udvides under nærmere betingelser ved kollektive aftaler mellem arbejdsmarkedets parter.

Begrænsningen gælder i forhold til den enkelte arbejdsgiver.

For så vidt angår den maksimale ugentlige arbejdstid for unge under 18 år, henvises til arbejdsmiljølovens bestemmelser herom.

Til § 5

Det foreslås i § 5, *stk. 1* i overensstemmelse med direktivet at begrænse arbejdstiden for natarbejdere til højst 8 timer pr. periode på 24 timer beregnet over et gennemsnit på 4 måneder. Natarbejdere er personer, der udfører mindst 3 timer af den daglige arbejdstid inden for natperioden. Natperioden er defineret i forslaget til § 2, *stk. 3*, og udgør et tidsrum på mindst 7 timer, der skal omfatte tidsrummet kl. 00.00 til 05.00. Hvis der er tale om særligt risikofyldt arbejde eller arbejde, der indebærer en betydelig fysisk eller psykisk belastning, kan der højst arbejdes med natarbejde pr. arbejdsdag i 8 timer i løbet af 24 timer. Der vil således ikke være brug for referenceperioder til at beregne et gennemsnit, når arbejdet er særligt risikofyldt eller særligt belastende. Der findes ikke faste definitioner af, hvad der forstås ved særligt risikofyldt arbejde eller arbejde, der indebærer en betydelig fysisk eller psykisk belastning. I de situationer, hvor man som lønmodtager eller arbejdsgiver ikke er enige om, hvorvidt et arbejde kan karakteriseres som særligt risikofyldt eller indebærer en betydelig fysisk eller psykisk belastning, vil Arbejdstilsynet kunne anmodes om en udtalelse.

I *stk. 2* foreslås det, i overensstemmelse med direktivet, at den i arbejdsmiljølovens kapitel 9 fastsatte minimumsperiode på 24 timers ugentlig hvile ikke medtages i beregningen af gennemsnittet af den referenceperiode, der er lovens udgangspunkt og som er nævnt i *stk. 1*. Dette vil også gælde ved evt. længere referenceperioder i tilfælde af udnyttelse af direktivets undtagelsesmuligheder.

Til § 6

Efter direktivets artikel 9 skal natarbejdere tilbydes gratis helbreds kontrol, inden de påbegynder beskæftigelse med natarbejde. Det foreslås derfor i § 6, at lønmodtagere, der skal påbegynde natarbejde, har krav på et tilbud fra arbejdsgiveren om en helbreds kontrol, inden de begynder at arbejde med natarbejde. Helbreds kontrollen kan ske hos egen læge eller hos bedrifts sundhedstjenesten (BST). En sådan undersøgelse, som foretages efter tilbud fra en arbejdsgiver, skal efter gældende ret betales af arbejdsgiveren, jf. lov om brug af helbredsoplysninger mv. på arbejdsmarkedet,